

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zgodovinar Dimitz pa nova doba obrazovanosti v Kranjski deželi.

—o.— Nikdar nam ni bolj žal, da se slovenski profesorji in veščaki zgodovine tako malo bavijo z zgodovino naših slovenskih pokrajin, kakor tedaj, če imamo pred sabo knjigo, v katerej pero tujca ali celo znanega nam nasprotnika riše in sodi razvoj stvari na slovenske zemlji do današnjega dne! Skoro vsako tako delo je namreč napisano s subjektivnostjo, še več — napisano je s politično strastjo in politično tendencijo! Neprijazni nam zgodovinarji si gradivo tako prirejajo, je svetu tako predočujejo, kakor da bi v naših deželah ne bil zgodovinske vloge igral narod slovenski, oni, pišači zgodovine naših krajev, ne razlagajo zgodovine Slovencev, pravih, jedino pravih naseljencev, nego zgodovino priseljenih Nemcev in ponemčencev, Lahov in polasčencev, ker mari jim ni resnice, nego le tega, da bi povzdignili tuji element v Slovencih, da bi slepotno obrazložili pravico do posebne veljave tega elementa mej nami, pa da bi zanikali življenje slovenstva od prvega sem! Zgodovinski taki glumači dosejajo tudi zlovoljne svoje namene z nekako lahkoto, dokler gradivo dopušča in se tako gnesti daje, da tuji zgodovinski faktorji popolnem zakrijejo vladani rod, domači slovenski rod. Dobo nemško-fevdalske vlade je lahko kazati nemško dobo, ker je bil to čas, da narod ni imel družega poklica, kakor tlako opravljati in desetino dajati. Drugače pa je bilo, ko je fevdalstvo doletela zaslužena smrtna usoda in se je narod poklical, da se oglasa in vlada. Tedaj se je tudi narod slovenski vzbudil, jel postavljati se na svoje noge in v kratkem času dokazal je, da ima voljo in moč, biti sebi samsvoj zgodovinar! Nemški mrtvaški prt, ki so ga s silo tiščali na posestvo in na prsi slovenskega naroda, je bil jedenkrat pretrgan in zaklila je nova zgodovina, slovenskega naroda slovenska zgodovina na slovenske zemlji! Proti tej istini se je rilo in so še rije, ali njen upliv, četudi še davno ni popoln, kaže po naših deželah najblagodejše sledove, sledove, ki jih mora vesel zabeleževati zlasti kulturni zgodovinar, če je količkaj dobre volje. Ali kaj store zlovoljni zgodovinarji, in to so nemalo vsi, ki pišejo

z nemškim jezikom o naših deželah? Ker je novejša, probujena doba mej nami taka, da se o njej ne da pisati nemška zgodovina, ker je taka, da se zavoljo nje mora napisati najisrijajniše pričevalo ideji slovenske narodnosti in politiki domoljubnih Slovencev, — zato glumači mižijo, kadar predočujejo to novo, slovensko dobo, zato nemški zgodovinarji molčijo, namestu da bi glasno govorili o napredku slovenskih dežela pod slovenskim gibanjem! Grajati ne morejo, a hvaliti nečejo!

Na tej poti zgodovinarjenja za pajuvejšo našo dobo, pri tem tendencioznem mižanju in molčanju zaslačimo tudi gospoda Augusta Dimca, ki je letos pred kratkim na svetlo dal svojo: „Kurzgefaste Geschichte Krains mit besonderer Rücksicht auf Culturentwicklung“. Tega kranjskega zgodovinarja vrednost je večakom znana. Hibe, s katerimi se odlikuje njegova večja zgodovina, prepisane so zvesto tudi v rečeno malo knjigo. Opravičuje jih pisatelja, znanega našega političnega nasprotnika strankarsko stališče, katero zahteva, da se mej kontroverzami odobri in vsprejme tista, ki je za zgodovino Slovencev najbolj neugodna, sploh pa da se domovina nam izpod nog jemlje in nemštvu v roke igra. Gospod Dimec (Dimitz) se trdo drži načina, po katerem naši nasprotniki sodijo in pišejo našo zgodovino, saj on je pravo za pravo najodličniši zastopnik takega tendencioznega zgodovinarstva.

Tu ni mesto, da bi razkrili vse tisto nezgodovinsko, kar je v rečeni knjigi zakrivil zgodovinar gospod Dimec, opisavši starejšo dobo kranjske dežele z nemškega svojega stališča. Ali na zadnjih straneh svojega dela kaže se gospod Dimec, finančni ravnatelj naše kronovine, pristaša tiste stranke, ki je pri nas odgospodovala, katere namen pa je bil, ogromni del deželnega slovenskega prebivalstva politično potlačiti in v obrazovanosti zalenobiti. Temu početju je sedaj gospod Dimec zgodovinarstvo, znanstvo, ki mora pred vsem objektivno biti, podjarmiti skušal in zaradi tega mu je treba tudi na tem mestu posvetiti nekoliko ugovora!

Naslov rečene knjige izjavlja, da ima pisatelj v njej posebne ozire na kulturo, na obrazovanost dežele in res je pri vsakej dobi tudi oddelek, v katerem so popisane tedanje kulturne razmere. De-

nimo na stran starejše dobe in vzemimo le konec knjige, kjer bi bilo mesto za obrazovanost najnovejše sedanje dobe! Tu gostoreki gospod Dimec postane molčeč, kakor da mu neka mōra sapo zapira! Kedo drugi bi se bil v takem položaji razvel in z navdušenimi besedami bi bil naslikal, kako se je v kratkem času narod v kranjski deželi povzdignil do sedanje stopinje obrazovanosti. Saj se je že večkrat po pravici poudarjalo, da ga ni skoro naroda na svetu, ki bi v tako neugodnih razmerah v malo letih bil toliko storil za svojo omiko, kakor je to storil narod slovenski, osobito njega najčvrstejše deblo na Kranjskem! Od Preširna in Bleiweisovih „Novic“ naprej, tedaj v nekoliko letih naraslo je sedanje slovstvo našega naroda in ker je konsum duševne hrane najzanesljivejše merilo narodove obrazovanosti in napredka sploh, bi že po tem, kar se je v zadnji dobi na Kranjskem književnega in časniškega proizvodnje in použivalo, soditi moralo, da je kultura v deželi konečno na pravem potu in neprimerno cvetoča. Ali gospod Dimec tega nič ne vè v svojem delu! Vse kar meni, da je znati treba, povedano je na predzadnji strani z desetimi vrstami, to namreč: „Slovenski živelj, ki se je že za Frana I. in Ferdinanda I. znatno povzdignil — imel je slovničarja in literarnega zgodovinarja Metelka, duhovitega pesnika Preširna — dobil je veljavo po političnem gibanju, kateremu je duša bil dr. Bleiweiss, urednik začetkom kmetijskih, pozneje največ političnih „Novic“, kar so bile 1843. leta ustanovljene. Dobil je tudi središče za znanstveno teženje s „Sloven-ko Matico“ (založena 4. februarja 1864), katera v svojih izdajah slovstveno polje obdeluje na razne strani“. To je vsa Dimčeva slika o novejši dobi obrazovanosti v naši kronovini! Za prejšnje dobe ima bolj radodarno pero in še iz prve polovice tega veka imena Nemcev — ne izimši re-negata Dežmana — s periščem trosi, ko pa bi imel naštevati dejanja in moze, po katerih se je dežela preporodila v svojem pravem, to je narodnem duhu, tedaj ga omami „furor teutonicus“, tedaj vse utaji. Gospod Dimec je tako korenit kulturni zgodovinar, da z nijedno besedo ne omeni novih tako važnih preosnov na eminentno kulturnem, to je šolskem polji. Morebiti se je zategadelj zbal, ker bi sicer

LISTEK.

Strahovi.

Povest; česki spisal Vac. Beneš Třebitzký, prevel M. Vrnilež.

II.

(Dalje.)

Komisar je izvlekel nekakšen papir iz naprsnega žepa, razvil ga, a ko so prinesli iz ladije plenilca in mu ga k nogam položili, velel je posvetiti z bakljo pokojniku v obraz, pa koj na prvi pogled je mrzko odmajal z glavo, zmečkal papir, ni ga del skrbno v naprsni žep, temveč v vuanjega ter nevoljno z ного zateptal.

„V vodo z njim in ti greš lahko za njim, stari norec!“

„Gospod komisar, jaz norec? Stolo Giovanni je potomec beneških nobilov!“

„Dveh izmej vas nedostaje.“

„Ustrelil ju je — pasja duša! pa mi smo ga dobili. Gospod, pred nogami ti leži. Morje ga je s čolnom vred pogoltnilo; potem ga pa zopet navzgor vrglo, ker ga ni moglo strpeti.“

„Ali vam je bilo treba se tako daleč za njimi

gnati. Dva moža iz mojega oddelka! Čemu se mi je zopet to primerilo! Pred štirimi tedni trije. Grozili so mi z odstavljenjem. Odvedite ga! Jaz ti pokažem, da ne boš več puščal ljudi zaman streljati. Ne veš kaj cesarja življenje jednega stane? Se ve, da ne veš, kajti bedak si, kolikor te je. Pričel bom preiskavo.“

„Jaz, Stolo Giovanni, bedak? Čemu niste vi šli, gospod komisar? V perncah je toplejše —“

„V železje!“ zaukazal je gospod komisar nemški.

Staremu mornarju so res deli okove; Stolo se je sicer upiral, ali dvema ni bil kos.

„Moja gondola! Ni je, pač ne bom vesljal po Veneciji, in preproge ni; mesto nje imam okove, jaz, potomec beneških nobilov! Resnico govorim, tisoč zlatov mi ne privoščiti in jih hoče sam. Bil je Kiuperli, bil, — jaz sem ga pripeljal. Pustite me! Jaz, star mornar, ni jedenkrat nisem imel okovov, pustite Giovanni,“ tarnal je in se jezil sivi Lah, otresal, pa železje je bilo težko, da se ni dalo pretrgati, a stari njegovi roci bili sta i za vrstico preslabi.

III.

Za rana bilo je sinje morje zopet ravno kakor gladina ribnikova. Po celem široširnem obzorji ni

bilo ne platičke nikjer videti, z visokih skal, višjih od onih, na kojih stoji cerkvice z lesenimi križi obdana, ogledavalo e je solnce v njem in Adrija bila je krasna in lepo rudečkasta kakor vrtničen popek ali pa cvetke na deklice licih, koja je sedela na skalovji poleg mladega moža ter sramežljivo povešala glavico pred črnimi plamenečimi očmi, koje so hlastno srkale njeno krasoto in čim dalje so v lepo, nedolžno obličje zrle, tem žarnejše so se bliskale.

Mož je držal devo za nežni roci, a glavo tesno k njej sklonil: „... moja boš, povem ti, moraš biti moja, in ako bi imela le za trenutek kot žena Kiuperlijeva sloveti.“

„Za pet ran božjih!“ vskliknila je deklica ter mu z obema rokama usta zakrila, da bi ne mogel dalje govoriti. Pa komaj se je dotaknila njegovih ust, hipoma je roki odtegnila; palili sta jo njegovi ustnici kakor steklo, ko ga proti solničnim žarkom držiš.

„Vsem se bom posmehoval, a ko bom tebe imel, v zmagoslavji te popeljem po morji in zastave vseh velikih ladij morajo se klanjati kraljici Adrije, ženi Kiu... molči, deklica, naj vedo valovi, naj slišijo skale, — ženi Kiuperlijevi. A koja se ne

priznati moral, da narodu učilnice ničesar ne koristijo, če v njih ne vlada narodni jezik. Šolstvo in narodno slovstvo, faktorja, na katerih sloni vsa obrazovanost, prezrta sta popolnem v Dimčevje knjigi. Več, trikrat več, kakor o vsem tem, je tožni ta zgodovinar napisal o dobrih delih „kranjske hranilnice“, da bi s tem povečal nemške njene gospodarje, svoje prijatelje. Zamolčal in utajil pa je vse, kar se je od slovenske strani zgodilo za deželo, in temeljito je pokopal zadnje najzanimivejše poglavje o kranjski zgodovini, ker da ni bil tega storil, morala bi bila tudi njegova zgodovina izreči, da je nemškemu gospodstvu na Kranjskem za veke odklenkalo, da pa dežela napreduje šele sedaj, odkar jo je prešinila narodnost in književnost slovenska!

Način, po katerem pišejo zgodovinarji à la August Dimec, je velika pregreha zoper zgodovinsko znanost. Ali možje odmrše politične stranke nemške na Kranjskem pomagajo si, kakor morejo! Kaj jim hočemo? Nemštvo in renegatstvo se še nikdar ni drugače branilo! Vender pa bi opozorili zgodovinarje v Slovencih, naj več storijo za domače zgodovinarje, naj zlasti pred unanjim svetom vsakokrat razpršijo laži in zvijače, katerih je o nas Slovencih že za celo — nemško znanost.

Iz obrtnijskih krogov.

Ako pogledamo v druge, nam sosedne dežele, vidimo takoj, kako lepo se ondi razvija obrtnija, kako oblastnije vse store, kar je v prid srednjemu, obrtnijskemu stanu.

Pri nas na Kranjskem jelo se je od lanskega leta sem opazovati neko gibanje, neko zanimanje za ta stan in odposlalo se je nekaj močij na Dunaj, da se izvežbajo v mnogih predmetih za obrtnijske šole, a letos zopet nekaj v Gradec, da se izurijo v risanju.

Učiteljev nam sedaj ne manka, manka pa nam obrtnijskih šol. Vsa glavna mesta nam sosednih kronovin imajo že po nekaj let sem vsaj po jedno obrtno šolo, le naša Ljubljana pogreša še vedno iste, akoravno je o koristih takih šol skoro vsakdo prepričan. Ako se je preje vedno reklo, da bi se osnovala šole za obrtnike, ko bi imeli sposobnih učiteljev, kateri bi obrtnikom v domačem, slovenskem jeziku predavali o raznih predmetih, odpade sedaj ta uzrok in krivde, da teh šol še ni, treba je iskati drugej. Mladina pošilja se večinoma v gimnazije in realke zato, ker nemamo — razen oddaljene Krške meščanske šole — niti jedne pripravne šole za srednji, obrtnijski stan. Gimnazije in realke pa so bolj za ljudi, ki se mislijo posvetiti kakemu drugemu stanu, le ne obrtnijskemu.

Koliko je dalje učencev, ki se v gimnazijah in jednacih šolah slabo uče, ki bi se pa prav dobro učili na obrtnijskih šolah, ko bi jih imeli; zmanjšalo bi se pa tudi gotovo število učenih postopačev, ki so morda res absolvirali nekaj razredov srednjih šol, a vender neso dosegli iz različnih vzrokov zaželjenega smotra.

Koliko izdelkov iz vrbovine itd. potrebujemo pri nas, ki se dobivajo le iz družih dežela, akoravno bi je lahko izdelovali doma!

Le pogledimo v tovarne te ali one vrste, povsod vidimo tujca gospodarja, ker manka nam do-

mačinov, ki bi bili sposobni za vodstvo te ali one obrti.

Denar, ki bi lahko ostal našim ljudem, siplje se tujcu v roko, ker le on je gospodar, a naši so mu hlapci in dekle!

Sicer se celo govori, da bi se ne oglasilo dovolj učencev in učenk, ko bi se ustanovile obrtne šole; a to je popolnem prazno, ker že sedaj, ko se je komaj v velikih krajih pričelo s poučevanjem v pletenji, kaže se splošno zanimanje zato in oglašuje se toliko učencev, da se vseh niti vsprejeti ne more in to o majhnih krajih.

Kaj še le, ko bi se taka šola ustanovila v Ljubljani, ki ima toliko šoli odrasle mladine, dečkov in deklic. Mnogo teh bi rado ustopilo v obrtno šolo, se ondi učilo raznih koristnih predmetov, ter bi po dovršeni obrtnijski šoli izdelovali mnogo izdelkov doma, katerih sedaj na Kranjskem čisto pogrešamo in drago naročujemo iz drugih dežela.

Čim dalje se odlaša ustanovitev imenovanih šol, tem več škode bo imela dežela, ker stroškov se ni bati preveč, saj bodo iste (obrtne šole) donosale stoteren sad in to v kratkem.

Neki učitelj iz Primorja mi je pravil, da so ljudje v odnotnem kraju trpeli pomankanje, ker si neso znali prislužiti ničesar, a pusta kraška zemlja jim tudi ni donosala dovolj živeža. Ko pa je došel tja učitelj, ki jih jel poučevati v pletenji in vrboreji, so si v kratkem prislužili toliko, da so brez velikih skrbi živeli in sedaj se bavi vsa vas s pletenjem ter spečava svoje izdelke v mesta in drugam; pomankanja pa ni več opaziti. Tudi pri nas je več jednacih krajev, kjer si ne znajo ljudje kaj prislužiti, zlasti v zimskem času, ko poneha poljsko delo. Tu bi se lahko pletlo in marsikaj prislužilo. Kraji pa, ki neso za njive, niti za travnike ali pašnike, porabili bi se za plantaže, ker vrbovje raste povsod, celo tam, kjer bi kaj družega brezuspešno sadili ali sejali.

Seveda, treba je, da človek umeje vrborejo itd. Bog daj, da bi se kmalu ustanovile prepotrebne obrtne šole!

Obrtnik.

„Bolgarska in Vzhodna Rumelija.“

(Dalje.)

Zaradi dogodkov ki so po bliskovo vršili se v Sofiji, pretrgali smo izvadek iz Gopčevičeve knjige. Nadaljujoč ga danes, hočemo občinstvo seznaniti z nekaterimi osobami, ki so sedaj na čelu bolgarskemu gibanju. Najprvi bodi na vrsti Stambulov, ki je pričel protijustajo in je član triumvirata, ki sedaj vlada Bolgarsko.

Stambulov bil je vzgojen v semenišči v Odesi, a še ne 16. let star prognan iz Rusije, ker se je bil udeležil nihilistične zarote. Potem potikal se je po Rumunski, služboval v neki trgovini v Bukureštu, a svojemu gospodarju izneveril precej blaga, skupljeni denar pa pognal v „cafés chantants“ v Bukureštu. Ko je bila Bolgarska osvobodena in je postala samostalna država, odprlo se mu je politično polje, za katero je kakor rojen. Pri raznih ljudskih shodih odlikoval se je s posebno zgovornostjo in bil že l. 1880, akoravno še le 21. let star v Trnovem za poslanca v sebranje izvoljen. Njegovi volitvi so zaradi njegove mladosti konservativci oporekali (ustav

zahteva spolnjeno 30. leto) ter predložili spričevalo semenišča v Odesi, da je Stambulov l. 1874 bil še le 15 let star, a ta dokaz ni nič pomagal. Stambulov izjavil je v sebranji, ko so ga o tem vprašali, da ne ve, kdaj je rojen, da mu pa njegova vest pravi, da je za poslanca sposoben. Predsednik Slavejkov dal je potem starost Stambulova na glasovanje, vprašajoč: kdo je za to, da je za domovino zaslužni Stambulov že 30. leto spolnil? Večina priznala mu je 30 let.

Stambulov bil je po poklici demagog, ker pa v Bolgarske poslanec ne more biti uradnik, pečal se je, kakor drugi poslanci, z odvetništvom, k čemur ni treba družega, nego bolgarsko državljanstvo. Ker je jako zgovoren in si je pridobil upliva celo pri pravosodnem ministru, ker v Bolgarski veljavni „Code pénal ottoman“ ne pozna definicije prevare, postal je Stambulov v par letih bogat mož in nakupil je od Turkov velika posestva v trnovskem in tužlukskem okraji. Gledé političnega prepričanja, držal se je vedno onih, ki so bili na vrhu, Rusom pa je bil vedno sovražen.

Konstantin Stojlov je rodod iz Vzhodne Rumelije. Šolal se je na nemških vseučiliščih in knez Dondukov-Korsakov imenoval ga je predsednikom apelnemu sodišču v Sofiji. Kot tak prišel je v sebranje, kjer se je potem odlikoval, da je dobro in s premiselkom govoril. Bil je mej ono šestorico, ki je kot deputacija šla v Livadijo, ponujat knezu Battenbergu prestol bolgarski. Slednjemu se je Stojlov takoj prikupil, ker je dobro nemški govoril in imenoval ga je svojim tajnikom. V tej lastnosti pridobil si je zaupanje knežev in imel toliko upliva nanj, da je sčasoma postal njegov zli duh.

Poleg Stojlova bila sta baron Riedesel in Menges najboljša prijatelja kneza, s katerim se tikata. Riedesel in knez sta vkupe služila v pruski vojski. Aleksander imenoval je Riedesla dvornim maršalom, s činom podpolkovnika. Riedesel kazal je pri vsaki priliki veliko svojo nevednost in je prototip pruskih junkerjev, kakeršne često vidimo na starih karikaturah. V bojih pri Slivnici se je kot poveljnik konjice tako slabo vel, da ga je celo knez sam grajal.

Menges, tudi bivši pruski častnik, je mnogo omikanejši, nego Riedesel. Knez imenoval ga je svojim tajnikom in v zadnji čas mu izročil celo oskrbovanje svoje zasobne blagajnice.

Dragan Cankov, porojen leta 1828 v Svištovu, je brez dvojbe najodličnejši državnik bolgarski, najpoštenejši rodoljub in po svoji skromnosti slaven. Učil se je na vseučiliščih v Odesi in v Kijevu, šel potem na Dunaj, kjer je izdal bolgarsko slovnico, potem pa agitoval po Bolgarski in po inozemstvu za osvobojenje svoje domovine od turškega in fanarijotskega jarma. Leta 1860. skušal je Napoleona III. za Bolgare pridobiti, obetajoč mu, da bi potem Bolgari prestopili k rimski cerkvi, za katero je v svojem listu „Bolgarija“ delal propagando.

Uvidevši, da je vse to zaman, stopil je v turško službo, bil adlatus paše v Varni, pozneje paše v Ruščuku. Po grozotah 1876. l. potoval je z Balabanovom po Evropi in agitoval proti turškemu gospodstvu. V Londonu izdal je knjigo v tem zmislu. Ko je konservativni kabinet vlado prevzel, šel je

„Tvojega darila ne smem nositi in ga ne bom, dokler ne poveš, kje si ga dobil. Tudi oče bi me potem vprašali.“

Nečeš, deklica; mojega darila? Bi se ga sramovala? Tega bi mi nijedna ne storila; iz bogatih rodovin bi lahko imel nevesto in šle bi za menoj i v skale, ako bi je zval. Slišiš, iz bogatih rodovin; jaz pa hočem tebe, nobene druge ne, ker nima nobena zelenkastih očij in modrikastih las tudi nobena ne, razven tebe. Nečeš, Jelica? „

Deva je odmajala z glavo, a mladi mož je prijel bisernico in jo vrgel visoko v višek, da je stoprav čez dolgo v vodo padla.

„A za biseri pojdem sam, verjami, da pojdem in potem pojdi v Dubrovnik ter povej, da te je Kiuperli rad imel.“

Na vse grlo, kar je imel močij — in imel jih je toliko, da bi bil premaknil visoko skalo in drevje, ki se je nad njó črnelo mahoma izruval — zakričal je svoje ime, a deklica je planila k njemu, z mehkim rokama ga objela okolu vrata ter pritiskala k sebi mlado divjo glavo njegovo. Ni bila več tako vroča; oči pod visokim čelom so se pa še bolj žarile in njegovi roci sta se tresli kakor v mrzlici.

„Torej me rada imej in jagnje bom v tvojih

ukloni, brez milosti jo pogreznem v globine. Beški cesar ima cesarico, a kralj Adrije imeti mora kraljico in imel jo bo! Tvoj oče mi jo da, mora jo dati, sicer mu hčer ugrabim; pa on mi tebe radovoljno prepusti, kajti ne vsak, — nihče izmej umrljivih ne bo tast kralja jadranskemu morju, nego on. Veš li deklica, kje bodo naše palače? V skalah. Takovih nema nijeden kralj in jih ne bo imel. Teh ni nihče stavil, a jaz dam prepričati sive mahovite stene z najdražjimi preprogami, okolu sten nastavim divane — vse, kakor imajo paše in po stropu navesim svetilnic iz čistega zlata,“ govoril je s polupridržanim glasom mladi mož v vzhitu.

Deklica je še niže glavo povesila, modrikasti lasje medlega leska v dolgih valovitih pletenicah spuščali so se ji po ramah na poluodkriti tilnik in njeni očesci, zelenkaste boje, kakeršno je morje o poldnevih, zagledali sta se v vodo. Zdelo se ji je, da vidi morju do dna, a na dnu kupe biserjev in dragocenostij.

„In čemu mi nečeš reči, kje dobivaš toliko dragulj in čemu se bojiš, da bi ne prišel stražnikom v roke in čemu se jaz bojim, ako slišim tvoje ime, — tako divje, pa lepo ime?“ zašepetala je ter mu v črne oči pogledala; pa glavnice ni pove-

sila, nepomično se je zagledala v nje in mlademu možu se je zdelo, da so njene zelenkaste oči smaragdne, a rože na licih rubini in nežne bagrove ustnice — v poljubovanje, nič drugega nego v prodko, goreče poljubovanje. Pa ni je povedal, kje bere dragulje in ko ga je hotela vprašati, pritiskal jo je z orjaškima rokama tvrdo k sebi, da je hotela vzkrikniti, a vzkrik je ostal na njegovem zagorelem obrazu z ono brezuzdno divjostjo, ki mu je z njega odsevala, tako neizrekljivo vabljivo.

„Me imaš rada?“ zašepete ter jo še tesnejši k sebi privine.

„Imam — imam, ali bojim se te, pusti me. Zaklinjam te, tvoj obraz me pali, tako je vroč — pusti, Kiuperli!“ in z vso močjo se mu je izmikala.

„Jaz še nešem nikdar koga spustil, ki mi je v roke prišel; vender tebe spustim, ker želiš in ako bi rekla, naj grem in skočim doli v morje po biserje na tvoj vratak, bel kakor labudja perut, skočil bi in ti jih prinesel, ker te rad imam in hočem, da bi bila kraljica sinjega morja in žena kralja Adrije.“

In vzel je svilenko tkanico z biseri ter jo deklici okolu vrata ovil. Pa ona je ni ni trenutek na sebi trpela.

kot diplomatski agent v Carigrad, od koder se je vrnil v domovino in dne 7. aprila 1880 prevzel predsedstvo liberalnega kabineta, v katerem je takrat Karavelov bil finančni minister.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. avgusta

Pri občinskih volitvah v nekaterih mestih zapadne Galičije zmagali so židje. Tako je v Dembiči voljenih 35 židov in le jeden kristijan, v Trnobrazeu pa 23 židov in jeden kristijan. Voljeni židovski odborniki so pa še jako nevedni, srednjih šol ni nikdo obiskaval. Pač lepo občinsko gospodarstvo se bode v kratkem pokazalo v teh krajih.

Ogerska vlada že sestavlja budget za prihodnje leto. Budget pravosodnega in naučnega ministerstva misli nekoliko povišati, da jej ne bode treba potem zahtevati dodatnih kreditov, kakor je bilo zadnja leta v navadi. O kakem znatnem povišanju vojnega budgeta pa ogerska vlada še nič ne vé.

Vnanje države.

Srbski kralj je v noči od 24. do 25. in 25. t. m. po dnevu večkrat se razgovarjal z avstrijskim in nemškim zastopnikom. To kaže, da so dogodki v Bolgariji bili srbske vladne kroge jako vznemirili. Posebno je bil kralj Milan v skrbeh, če pride knez Karadjordjevič na bolgarski prestol. Sedaj so se nekoliko pomirili v Belemgradu, ko je v Bolgariji zmagala protustaja. Govori se celo, da je Srbija sedaj celo pripravljena sprijazniti se z Bolgari, ko je kralj Milan spoznal, kaka nevarnost mu preti od bolgarske strani. Popolnem neverjetno ni, da bi nasprotnika Rusije kralj Milan in knez Aleksander sklenila kako zvezo, če se knez Aleksander vrne v Bolgarijo, kar pa še ni gotovo. Govori se, da se je kralj Milan izjavil, da se kaj takega še v Evropi ni zgodilo. Ko bi on vedel, kje je knez Aleksander, takoj bi mu hitel na pomoč. O tacihi slučajih mora se pozabiti vse, kar je bilo. — Soldatoviči so županu v Brejniku vpriči velike množice ljudij odrezali nos ter mu odnesli uradni pečat. Vzeli so mu nekda tudi 100 cekinov. Trgovcu Bogičeviću so pa vzei 5000 frankov.

Hitro širi **Rusija** kulturo v Aziji. Včeraj se je v Tomsku v Sibiriji otvorilo vseučilišče, s katerim se začenja nova kulturna doba za Sibirijo. Prebivalstvo Tomska se je jako zanimalo za ustanovljenja vseučilišča. Meščan Zibulskij podaril je v ta namen 150.000 rubljev. Pa tudi drugi so mnogo darovali. Ravno tako se tudi za ljudske šole mnogo stori v Sibiriji. — Južnoruske železnice dobile so nalog, kakor se poroča iz Krakova, da se morajo pripraviti za prevoz vojakov k Donavu.

Nemčija si prizadeva ohraniti dobre razmere s Francijo. Kakor je znano francoski veleposlanik de Courcel ostavi Berolin. Pri slovesu mu je nemški cesar podelil red črnega orla. Dosedaj je še malokateri tuji diplomat dobil ta red. Sploh se tolmači to odlikovanje tako, da Nemci hote ohraniti dobre razmere s Francozi. To je naravno. Nedavno se je mnogo govorilo o rusko-francoski zvezi. Ker se je nemško-rusko prijateljstvo že kolikor toliko ohladilo, bi ta zveza ne bila popolnem nemo-goča, in Bismarck se bode zatogadelj kolikor se da varoval, da ne zaplede Nemčije v vojno.

Bivši **angleški** ministerski predsednik, mr. Gladstone, odpotoval je na Bavarsko. To kaže, da v tem zasedanju v parlamentu ne pride nobena posebna važna stvar na vrsto. Pri adresni debati sta Labouchere in Morley hudo grajala vladno irsko politiko; lord Hartington in Hicks-Beach sta jo pa

rokah. Darila mi pa drugokrat ne vračaj! Moja so, življenje za nje tvegujem, čuješ, življenje za nje tvegujem in radi tega so tako draga.“

„Nečem jih — ostani pri meni, pri očetu in ne bo ti sile življenje za dragulje tvegovati, ne trebam jih, verjemi, da ne trebam.“

Ali jaz bi pač ne bil vladalec jadranskega morja in ti bi ne bila carica Adrije. In vender hočem jaz tako. Nikjer bi si o meni ne pripovedovali; nikjer bi se ne bali Kiuperlija; mene se pa morajo bati i mrtvega Jelica.“

„Čemu me torej hočeš, ako se braniš živeti z menoj v zatišji pri očetu, pri starčku?“

„Ker hočem, da te pogrešam, Jelica, da kralj Adrije pogreša carice, in ako bi živel v zatišji, ne živel bi, temveč polagoma umiral, jaz pa, ko mi je umreti, hočem naglo umreti, kakor blisk udarja, kakor ubija dobro merjen strel. Tako hočem umreti Jelica, in s teboj v naročji, tako-le vidiš?“ in zopet jo objame z obema rokama in zopet na prsa prižme. Njedra je imel razgaljena in deva je čutila, kako naglo mu je srce bilo in s kakim navalom so se mu prsa dvigala. Tresla se mu je v rokah kakor list, ker ga je ljubila in poleg tega se neizmerno bala.

zagovarjala. — Irska narodna liga v Chicagu je imela zbor, ki je sklenil sledeče resolucije: 1. Iskreno in popolnem pritrjujemo temu, da se upelje na Irskem narodna samouprava. 2. Odobrujemo politiko Parnella in njegovih tovarišev in zaupamo v njih modrost in zmožnost, da dosežejo narodno samoupravo. 3. Zahvaljujemo se iskreno mr. Gladstonu, ker si je tako prizadeval za irsko samoupravo, in angleškimi, škotskimi in walleškimi demokratom, ker so podpirali liberalnega vodjo in njegovo irsko politiko ob poslednjih volitvah. 4. Zahvaljujemo se americkemu narodu in njegovemu časopisju, ki je blagodušno podpiralo irsko stvar. 5. Priznavamo redko zmernost in samozatajevanje irskega naroda nasproti nečastnemu zakupnemu sistemu po katerem posestniki strašno in neusmiljeno odirajo narod, in nasproti nepostavnosti na severnem Irskem, kjer strankarski uradniki nikogar ne kaznujejo, naj še take krivice dela Ircu. Ravno tako pripoznavamo hvalevredno željo irskega naroda, da bi sam upravljal svoje zadeve. 6. Zahvaljujemo se uradnikom irske lige za verno spolnovanje njih dolžnostij.

V **Birmi** imajo Angleži 17.000 vojakov. Ker pa ta vojna moč ne more krotiti upornikov in roparjev, pošljejo zopet tja 10.000 mož. Nепrestani upori in roparstva kažejo, da bode Anglija imela še mnogo truda, predno tam napravi red. Morda se bode še kesala, da se je začela mešati v birmanske zadeve. Posebno so jej nemiri v Birmi nepovoljni, ker afgansko vprašanje še ni rešeno in še lahko za radi afganske meje navstane vojna.

Dopisi.

Iz Idrije 26. avgusta. [Izv. dop.] Nameravali smo pokojnemu knezoškofu Antonu Alojziju Wolfu v njegovo rojstno hišo spominsko pločo uzidati s sledečim napisom:

V tej hiši bil je rojen 14. rožnika 1782

Anton Alojzij Wolf,

knezoškof Ljubljanski.

Bil je preblag mecén kranjske dežele, ustanovitelj Alojzijevišča, svojemu narodu podaril je sveto pismo in slovar, Idriji je bil največji dobrotnik.

Umril v Ljubljani 7. svečana 1859. leta.

V hvaležni spomin postavili sorojaki 1886.

katero izdeluje g. Čamerlik v Ljubljani, ter jo v 7. in 8. dan septembra slovesno odkriti, kakor se takemu velikanu spodobi. Ker je pa c. kr. okrajno glavarstvo nam prepovedalo, društva in vnanje osebe zaradi razširjajoče se kolere vabiti, je slavnostni odbor sklenil, to stvar do prihodnjega leta meseca avgusta 14. in 15. preložiti. S tem upamo ustreči ne le domačinom, ampak tudi vnanjim častilcem ranjcega.

Iz Vrabč 26. avgusta. [Izv. dop.] Če vam dojde dopis iz naših hribov, pač o drugem ne vemo govoriti, kakor o letini, ki je za nas najvažnejša stvar. Hvala Bogu, doslej letos pri nas v-e dobro kaže. Krompir, fižol in drugi pridelki so dobri. Najimenitnejši pridelek za naše kraje, iz katerega jedino doživamo denar za teške davke in druge potrebe, naše jedino upanje, je pa vinska trta. In vinska trta razveseljuje nas letos s svojim bogatim iz lepim grozdem in nam obeta dobro letino, katere smo tako zelo potrebni. Po vinogradih že zori in rumeni grozdje in nadjati se nam je izvrstnega vina, ako nas Bog obvaruje toče in strupene rose. Slednje k sreči še ni videti, saj je tudi lani pri nas ni bilo, zato se je tudi vse vino že poprodalo

Cele dneve je včasih na skalovji presedala, a oko ji je tekalo po sinjem morji, se li kje ladjica ne prikazuje in nad ladjico plahta ne beli; mej stisočerimi bi bila njegovo spoznala, kajti plavala je najbrzeje in letela po valovih kakor ptica vihar-nica.

Tega tujega, mladega, neznanega moža je že dokaj časa rada imela, akoprem ni nič drugega o njem vedela, nego da je kralj Adrije in vender, kaderkoli ga je čakala ter gledala v daljo, zrla je z nekako tesnobo in oddihnila si je ugledavši ladjico in nad ladjico belkasto plahto, a po celem obzorji ni pičice črnega.

Prvič ga je videla minulega leta. Pristal je bil z nekoliko drugov k bregu; popravljali so ladjico, potem je on skočil na skalo in se s črnimi velikim očesom v morje zagledal, pa ugledavši njo, ostrmel je s početka, pa le za trenutek in od teh dob je vedno rekal, da mora biti njegova in deklica je vsak dan hodila na skalo, ne imajoč obstanka pri starem otcu.

Bivala je s starim možem v skalovji v samoti. Kake pol ure od tod bil je njih dom, le neznatna zbita kočica; ob bregu in v vasi bivali so ribiči.

in celo po dobri ceni, 18 do 19 gold. hektoliter, seveda kar je boljšega vina. Dobra letina bole nam dobro došla, kajti doslej trle so našo lepo dolino zaporedoma uime in nezgode, da so Vipavci že obupavali, kaj bi tudi ne, saj z vsem trudom in trpljenjem niso toliko pridelali, da bi davke plačali, čeravno je gotovo, da nikdo na svetu tako varčno in zmerno ne živi kakor ravno Vipavec.

Domače stvari.

— (Na znanje!) Volilci ptujskega okraja zbirajo se v dan volitve, v ponedeljek 30. avgusta ob 8. uri zjutraj v „Narodnem domu“ na Ptui. Volilci šmarijskega in rogaškega okraja pa v gostilni g. Janeza Ogrizka v Rogatci.

— (K sv. Barbari v Halozah) na mesto pokojnega B. Raiča predložen je za župnika g. Fran Jug, mestni vikar na Ptui.

— (Škof Tržaški) vsprejel bode baje, kakor čitamo v „Edinosti“, 22 Čehov v osrednje semenišče v Gorici. Tudi v Ljubljani in v Mariboru se jih je nekda nekoliko oglasilo. Na ta način se bode vsaj nekoliko nedostatku duhovnov odpomoglo.

— (Gospa Josipina Hočevar) na Krškem poklonila je farni cerkvi svojega rojstnega kraja v Radovljici obligacijo za 1000 gl. za cerkvene potrebe.

— (V Dalmaciji) je po deželnega odbora naredbi z l. 1887 notranji in vnanji uradni jezik po vseh deželnih bolnicah izključno hrvatski. Najmanjše zanemarjenje te naredbe zmatralo se bode teškim pregreškom zoper službeno dolžnost. Srečna Dalmacija!

— (Iz Serajevega) se piše, da je general konjice baron Appel pri slavnostnem obedu na rojstni dan presvitlega cesarja govoril napitnico, v kateri je naposled naglašal vročo željo prebivalstva, da bi skoro moglo pozdravljati cesarja na bosenskih tleh. „Dal Bog,“ tako končal je generalni guverner, „da bi se Najvišja, v Požegi dana obljuba Nj. Veličanstva, kakor hitro mogoče izpolnila.“

— (Izvestje o kolero v Trstu:) Od polu dneva 25. t. m. do poludneva 26. t. m. 8 oseb za kolero zbolelo, 1 umrla. Z dežele naznanjajo se novi slučajji: V Ricmanjih 2, v Izoli 9, v Milah 1, v Pliskovici 1, blizu Sežane jeden sumen slučaj.

— (V Metkoviči) je do 22. t. m. 27 oseb za kolero umrlo, 15 bilo je še bolnih. V Kuminu zbolele so 4, umrli 2 osobi. Dne 24. t. m. bilo je 5 mrtvih, dne 25. pa ni bilo nobenega slučaja. — Na parobrodu „Chlumecky“ umrl je kuhar za kolero. Parobrod poslali so na Meljine v kontumac. — V Makarski prišlo je skoro do krvavega boja, ker so parobrodi iz Neretve siloma hoteli h kraju, a narod tega ni dopuščal.

— (Premembe v Tržaški škofiji.) G. Ignacij Meško, kurat v Movraži, ostavi tržaško škofijo in se premesti v poreško. — G. Anton Nikolič premesčen je kot duhovni pomočnik iz Buzeta v Pičan, v Buzet pa pride novomašnik g. Ivan Kovač. — Razpisana je kuracija v Movraži do 16. sept., župnija v Voloskem pa do konca septembra t. l.

Mladi mož bil je že dvakrat pri starci, vselej v drugi obleki, kot bogat mornar. Pa tak se jej ni svidal. Najrajše ga je videla s turbanom na glavi, v črnem razpetem prsluku in v širokih hlačah.

Povedal ji je, da ga stražniki nimajo radi, da ga iščejo, ker je ubogim prijatelj, ubožnim ribičem, koje oni odirajo. In tudi res so ga ribiči doli v selu čislali kakor beškega carja. Navel jo je jednoč, da bi videla, da pojde m-j nje in šel je res v vas. In bilo je vriskanja, da so i skale v veseli jeki govorile in Kiuperli je denar razmetaval, kakor so ga v Beči pri kronanji razmetavali. Vsaj ribiči so pozneje tako pravili.

„Brzo bomo svatbo obhajali, ko vzide mlada luna v drugo nad tukajšnje skale, moram te imeti. Že pripravljajo palačo za mlado krasno carico. Tu se me boje daleč, daleč okolu, a kaj stoprav, ko bom soprogo imel, Jelica! Za svatbo pa ti prinesem darilo, da takega v Dalmaciji še nijedna nevesta ni imela. Ali ne zaženeš ga v morje, sicer bi za njim skočil in ne vem, bi ga li prinesel nazaj.“

„Saj te moj otec niti ne pozna. Pravi, da jedino hčer le onemu da —“

„Saj pozna on Kiuperlija, pa kako dobro pozna, boš videla, da se ne bo upiral.“ (Dalje prih.)

Dunaj 27. avgusta. „Neues Wiener Tagblatt“ objavlja Giersa okrožnico, izdano v Franzensbadu dne 26. avgusta na zastopnike Rusije v inozemstvu. V tej okrožnici razpravlja Giers stališče nasproti dogodkom na Bolgarskem ter daje ruskim agentom v Bolgarski nalog naj po svojem uplivu delajo na to, da se prevrat z dne 21. avgusta zopet oprvrže (rückgängig machen), da ne ostane niti senca sumnje na kabinetu ruskem. Giers izreka upanje, da bode knez Battenberg mirno uvaževajoč razmere odpoled prostovoljno zopet ponovil.

Levov 27. avgusta ob 11^{1/2} uri. Tukajšnjemu obratnemu ravnateljstvu se je ravnokar naznanilo, da se je knez bolgarski s kurirnim vlakom odpeljal iz Podvoloczyske.

London 27. avgusta. Skoro vsi dnevniki priporočajo, da naj se knez Aleksander takoj v Sofijo povrne.

Peterburg 26. avgusta. Car sam je ukazal, da se knezu Aleksandru dovoli, da se izkrca na ruskih tleh in nadaljuje potovanje, kamor hoče. „Grazhdanin“ javlja govorico, da se bode generalni major Dolgorukij odposlal v Bolgarijo preiskavat dogodke. Razen tega da se bode več ruskih častnikov v Bolgarijo odposlalo. Generalnemu pobočniku Stalčinu da je namenjeno vrhovno poveljništvo bolgarske vojske.

London 26. avgusta. Jutranji listi govoreč ob dogodkih v Bolgarski poudarjajo, da ni treba, da bi katera druga vlast vojaško zasedla Bolgarsko, ker vlada ondi popolni mir. „Times“ pravijo, da bi pri teh razmerah tuje posredovanje bilo brez povoda in brez primere. Bolgarski narod si je z udanostjo knezu Aleksandru in z energijo, s katero je zavrnil poskus, Bolgarsko izročiti tujemu uplivu, pridobil spoštovanje Evrope.

Franzensbad 26. avgusta (ob 3 uri popoldne.) Knez in kneginja Bismarck ravnokar semkaj dospela. Giers takoj stopil k salonskemu vagonu. Pozdrav bil izredno srčen. Oba državnika stisnila sta si večkrat in srčno roki.

Franzensbad 26. avgusta. Knez Bismarck obedoval ob 5. uri pri Giersu. Topliška godba svirala zaporedoma avstrijsko, prusko in rusko himno, katere so se stoje poslušale. Knez vrnil se ob 7. uri v svoj hotel, simpatično pozdravljen od množice kakor pri prihodu.

Bruselj 26. avgusta. Gladstone včeraj semkaj došel in nadaljeval potovanje na Bavarsko. Obiskal bodo baje tudi Avstrijo.

Vabilo.

Kot pooblaščenec vodstva družbe sv. Cirila in Metoda usojam si vse častite gospode, ki se zanimajo za to, da se za brdski okraj ustanovi podružnica te družbe, najljubdeje vabiti, da se udeležijo ustanovnega podružničnega zbora, ki se bode sešel v četrtek 2. septembra t. l. popoldne ob treh v Lukovici v Slaparjevi gostilni.

Na Brdu, dné 25. avgusta 1886.

Janko Kersnik.

Zahvala.

Ogenj, ki je v noči od 24. na 25. t. m. navstal v mojej pivovarni v Žavci in mi napravil 5 do 6000 gld. škode, bil bi pokončal vsa moja poslopja in velik del trga, ko bi ne bila tukajšnja požarna bramba hitro in požrtovalno ogenj ustavila. Moja dolžnost je, za to izreči jej najiskrenejšo zahvalo.

(624)

Simon Kukec.

Listnica upravnistva: Gosp. A. H. v Železnikih. Št. 190 „Slovenskega Naroda“ nam je pošla, ne moremo ustreči.

Tujci:

26. avgusta.

Prihajajo: Dr. Frankfurter z Dunaja. — Ranzinger iz Zagreba. — Saus z Dunaja. — Reitharek iz Tržiču. — Jamnitz z Dunaja.
Prihajajo: Steiner z Dunaja. — Černe iz Kočevja. — Kupeček, Steinmassler z Dunaja. — Schassl iz Pulja. — Latzke z Dunaja.

Umrlj so v Ljubljani:

25. avgusta: Avgusta Podsedenski, nadkonduktorjeva hči, 9 let, Poljanski trg št. 5, za škrlatico.
V deželni bolnici:
24. avgusta: Florijan Pohln, dninar, 54 let, za sprednjem mozga.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Neb.	Mokrina v mm.
26. avg.	7. zjutraj	731.28 mm.	15.8° C	sl. jz.	obl.	5.50 mm.
	2. pop.	732.66 mm.	22.0° C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	734.46 mm.	19.0° C	sl. jz.	obl.	dežja.
Srednja temperatura 18.9°, za 1.1° nad normalom.						

Dunajska borza

dné 27. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld.	80 kr.
Srebrna renta	85	35
Zlata renta	119	40
5% marena renta	101	80
Akcije narodne banke	864	
Kreditne akcije	279	70
London	123	3
Srebro	—	—
Napol.	10	02 1/2
C. kr. cekini	5	95
Nemške marke	61	85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	1.9
Ogrska zlata renta 4%	107	85
Ogrska papirna renta 5%	94	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	118
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	99	—
Kreditne srečke	100 g	180
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	111
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	195	25

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Predal

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8°. Vsi trije svezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični svezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vseh prijatelji naše mladine in knjižarnosti naše bode ugodnej hvaličem franciskanskemu patronu Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejano priredil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Dijaki

vsprejmejo se v stanovanje in skrbno postrežbo na Stolnem trgu h. št. 18, II. nadstropje, na ulično stran. (626—1)

Agenta za šivalne stroje,

slovensčine in nemščine zmožnega, vsprejme takoj Janez Jax v Ljubljani. (618—2)

! Izborna buteljska bela vina!

Zaradi preselitve deželne vinarske šole s Slapu pri Vipavi v Grm na Dolenjsko prodaja podbeleženo vodstvo sledeča izborna bela buteljska vina po nižanjih cenah:

Rénski rizling	leta 1879	po 50 kr. buteljka.
Rulandec	" 1881	" 50 " "
Cesarsko vino	" 1884	" 50 " "

Buteljka drži stari polič. — Naročitve vsprejema se le do konca septembra t. l. — Plačila proti povzetju.

Vodstvo deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu pri Vipavi. (626—1)

Kisla voda, kopalnišče Radence

s svojo jako obilo „natrio-lithion-kisline“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kisli „Lithion“ pri ogljenokisluku, protinu najbolje in najgorejše zdravilo.

RA DENCE

Popis namizna voda. Popsi in tarifi zastoli in franko.

Zaloga: F. Plants v Ljubljani, P. Sollinger via gopepa v Trstu, A. Mazzoli v Gorici, v Celji in Mariboru v vsaki spec. trgovini.

Razpis.

V deželni bolnici v Ljubljani je služba sekundarja z adjutom letnih 400 gld. in zčasno letno nagrado 150 gld. za službena opravila na blazničnem oddelku, s prostim staniščem v bolnici, z letno odškodnino 35 gld. za kurjavo in 7 gld. 20 kr. za svečavo — na dobo 2 let za oddati, ki se pa zna po zadovoljilnem službovanji še za 2 leti podaljšati.

Prošnje za to službo z dokazili o zdravniškem doktoratu ali vsaj o dovršeni medicinični fakulteti in slučajno o dosedanjem službovanji in o zmožnosti slovenskega ali kacega družega slovanskega jezika, — naj se

do 25. septembra 1886

pošljejo vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dné 24. avgusta 1886.

Št. 5203.

(627—1)

Razpis.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli v Grmu pri Novem mestu — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom — izpraznjene so 4 deželne ustanove za prihodnje šolsko leto 1886/87, ki se prične 1. novembra 1886.

Pravice do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo vsprejmejo se tudi plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje se imajo do 20. septembra 1886 izročiti vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu pri Vipavi.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričalo dovršene ljudske ali obiskovane srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem in trdnem zdravju in župniško spričalo o lepem vedenji.

Prošnjam za vsprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma skrbnikovo, zadevajoče vzdrževanje učenca.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dné 25. avgusta 1886.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 208 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogodnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Nov.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mdlorh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubroviski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki. Spisal * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Zivotopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja . . . . . 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . . . 25 kr.

Za vse 3 zvezke naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.